

Resumé: Nucený přechod účastnických cenných papírů

Tato práce se zabývá právem na dorovnání při nuceném přechodu účastnických cenných papírů na hlavního akcionáře, jako jedním ze základních předpokladů ústavnosti institutu vytěsnění. Podrobně je v jejím textu pojednáno o soudním přezkumu přiměřenosti protiplnění vypláceného vytěsněným vlastníkům a stanovení výše dorovnání, rovněž jako o procesu výplaty dorovnání.

Cílem této práce je poukázat na sporná a nejasná ustanovení právní úpravy práva na dorovnání v účinné právní úpravě, předestřít možné výklady takových ustanovení a z těchto pak zvolit výklad nejvhodnější. Tento výklad pak porovnat se závěry judikatury učiněnými k úpravě vytěsnění v obchodním zákoníku a zhodnotit, zda judikатурní závěry budou aplikovatelné i po 01. 01. 2014.

V práci je vysvětlen význam práva na dorovnání a obecné aspekty jeho uplatnění. Podrobně je pojednáno o soudním řízení o dorovnání a o mimosoudní dohodě o dorovnání. Analyzován je také proces výplaty dorovnání.

Práce dospívá k závěru, že právní úprava dorovnání je ústavně konformní. Ovšem v případě, že by z rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie vyplynulo, že je-li hlavní akcionář osobou s bydlištěm či sídlem v jiném členském státě Evropské unie, tak musí vytěsnění vlastníci žalovat na dorovnání v tomto členském státě, bylo by nutno právní úpravu změnit takovým způsobem, aby vytěsnění vlastníci, jsou-li vytěsňováni z české společnosti, měli vždy možnost domáhat se dorovnání u českého soudu.

Z právní úpravy je patrná snaha o posílení ochrany vytěsněných vlastníků, které zákon o obchodních korporacích proklamoval v důvodové zprávě. Kladně lze hodnotit zavedení informačních povinností hlavního akcionáře a společnosti vůči vytěsněným vlastníkům, obrácení důkazního břemene i zavedení povinné soudní úschovy či řízení o zákazu výkonu práv spojených s účastnickými cennými papíry.

Rekodifikovanou právní úpravu provázejí výkladové problémy, které způsobují právní nejistotu. Z provedené analýzy vyplývá, že největší problémy celé úpravy se skrývají nikoli v hmotněprávní, ale v procesní úpravě. Sporné řízení ani druh žaloby (na plnění ani na určení) nereflktují zvláštnosti procesu vytěsnění a nejsou tedy zcela vhodné. De lege ferenda tedy bude nutné přijmout procesní úpravu, která zajistí zvýšenou procesní ochranu vytěsněných vlastníků.